

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

„EDINOST“ izhaja vsako sredo; cena za vse leto je 4 gld. 40 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 20 kr. — Posamezne številke pri upravitelstvu in po trafikah v Trstu se dobivajo po 3 kr. — Narodne, reklamacije in inserate prejema Upravitelstvo „via Zonta 5“.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu „via delle poste 10 l. p.“; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Cesarjeva zahvala.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je gospodu ministru predsedniku najmilostiveje blagovolilo poslati to le Najvišje lastnooročno pismo: Ljubi grof Taaffe!

Veselite, katero je Moje očetovsko srce v teh dnevih napolnjevalo, občutil sem v dvojnej meri po mogočnem vtisku splošnega srčnega sočutja, s katerim je skupna velika družina Moje države narodov ženitev cesarjeviča, ljubega sina Mojega, z Menoj slavila. Globoko ganen od navdušene radosti, katera je mene, cesarjeviča in cesaričino na Dunaji obsipala in prevoselo prevzet od brezštevilnih čestitanj, katera so iz vseh dežel in vseh krogov prebivalstva došla ustno, pisмено in telegrafično, izrekam s tem v svojem in v novoporočenih imenu za vse te ganljive dokaze ljubezni in zvestobe, za to iz srca izvirajočo in v srce sezajajočo verno udanost, za sijajne slavnostne naprave, za mnogoštevilne dobrodelne čine in vseh vrst ustanove, za globokočutna častna darila, za vse in vsako vsem skupaj in vsakemu posebe Svojo prearčno zahvalo. Zaklad ljubezni in zvestobe, ki se je našima otrokoma v teh dnevih pokazal in katerega se bodeta za vso bodočnost ohraniti trudila, je meni in Mojemu bliži srečo oznanjujoče znamenje prav sedajsklenene zakonske zvezi, za katero jaz s svojimi narodi prouim nebeskega blagoslova.

Naročuj Vam, to splošno dati na znanje, želim, da se Moja cesarska zahvala čuje do najubožnejše kože in do skrajnih mej Moje države, ker se mi je od vseh strani v najrazličnejših jezikih in oblikah javil ljubezni jednaki čut, kakršnen se je v krasnem vedenju prebivalstva dunajskega pokazal na tako nepozabljivo lep način.

Na Dunaji. 12. maja 1881.

Frane Jožef s. r.

Prelepo to zahvalo, v kateri cesar govori narodom, ne kakor vladar, ampak kakor najboljši oče svojim otrokom, razglasil je g. tržaški deželni namestnik v štirih jezikih: v nemškem, italijanskem, slovenskem, in hrvaškem; v Trstu je bila nabita v prvih treh jezikih.

Zlate besede,

katere si Primorci dobro zapomnimo.

Besede, katere je govoril minister nauka. g. Conrad minoli teden o priliki budgetne debate v državnem zboru, vredne so, da jih imenujemo zlate.

Ko se je bil pritožil g. poslanec Dr. Tonkli, kako slabo se je dosihdob izvršena enakopravnost Slovencev na Primorskem, in opozoril ministra na krivice, katere se nam tukaj godé, odgovoril je baron Konrad tako — le:

„Moram po svojem precej natančnem in od več let sem prisvojenem poznanju razmer v onih deželah povedati, da sem se prepričal, da v narodnem oziru po sedaj obstoječih ondotnih razmerah na germanizacijo ni misliti! Vlada tega tudi ne namerjava, pač pa je njeno prizadetje — in mislim, da je edino pravo, — na to obrneno, slovenski živelj ojačiti, ne po ponemčevanju, ampak da se mu gladi pot do omike, in se mu omogoči, rabiti jo v svojo povzdigo in krepcanje, ter da nasproti nemški živelj najde najboljšo podporo v tesni zvezi z patriotičnim slovenskim živeljem.“

Daljš segajoče naredbe, ali na ponemčevanje obrneno ravnanje bi ondi bilo gotova napaka, i ne verujem, da bo mogel sedanjí predsednik deželnega šolskega sveta, namestnik, tako pot sploh zediniti se svojim avstrijskem domoljubjem, katero je gotovo korektno.

Prigodek, da se je dalo deputaciji Slovencev povelje, nagovoriti cesarjeviča po francoski, zdi se mi tako nepovedljivo, da hočem pričakovati, je li se potrdi.“

To so besede ministrove, res vredne, da si jih zapomnimo, da se v prihodnje na nje o vsake priliki sklicujemo in opiramo. Zlate besede, — naj bi prišla za njimi k malu tndi dejanja! Dozdaj se, žalibog, od vladne strani ni storilo nič, kar bi slovenski živelj na Primorskem jabilo, branilo, podpiralo, ni se storilo nič, kar bi omiko našega ljudstva na narodni podlogi pospeševalo; priporočamo gospodu ministru, naj se enkrat prečita prav pazljivo spomenico našega političnega društva. Tržaška nemška poslanca Teuschl in Rahl pa sta se vedno vrstila mej najhujše naše nasprotnike, in sanjata „von Deutschland bis an die Adria“!

Kar zadeva ono povelje, naj slovenska deputacija nagovori cesarjeviča le po nemški ali francoski (!) to pové gotovo v oči ministru naš poslanec g. Nabergoj, kateri je bil pričujoč pri tem nasvetu.

TUNEŠKO PRAŠANJE

postaja jako važno. Mej tem ko francoska vojska pred sabo podf Kumirje ter stoji pred mestom

Tunisom, zagotavlja francoska vlada, da Tunisa neče osvojiti, ampak le mir na mejah zagotoviti. Dotično poročilo poslancem pri zunanjih državah pravi, da je bila francoska vlada tako potrpežljiva, da se je časi svet čudil. Meje mej Algerijo in Tunisom se nikoli niso stalno določile, zato se mora to zdaj zgoditi, da bodo francoske naselbine varne vednih napadov. Tuneški bej je Francozom sovražen, on posluša ptuja podpihovanja, to mora nehati.

Vmešala se je v to zadevo tudi turška vlada ter od velesil zahtevala, naj posredujejo, sama pa sklenola poslati ladije v tuneške vode z vojniki ter te na pripravnem mestu izkrcati. To je Francoze razdražilo tako, da je poslanec v Carigradu naravnost izjavil, da francoska vlada smatra to za „casus belli“, ter se izkrcavanju turških vojakov se silo upre. Turci so se menda na to udali.

Ali poleg Turkov so tudi Italijani, katerim se po Tunisu skominje delajo. Javno menjenje je v Italiji zelo vznemirjeno. Se le zadnji teden sta interpellirala poslancina Rudini in Massari ministra prvosednika in ministra zunanjih zadev o tej stvari. Poslednja sta si prizadevala občno menjenje pomiriti, a zelo dvomljivo je, če se jima to tudi v prihodnje posreči, ker pri vseh trditvah francoske vlade, da neče osvojiti Tunisa, to ni dosti verjetno. Francoski časniki pišejo vse drugače ter se zelo jezé na Italijane.

Časnik „Le Gaulois“, vsemogočnega Gambette organ, pravi mej drugim: Francoska, ki se v Evropi ne more raztezati, mora svoje naselbine razširiti. Nje delovanje se mora raztegniti na vse one kraje, kder je mogoče pridobiti novih tal. Osvojenje Tunezije zahteva potreba. Čas hitl: Angleži, Nemci, Rusi bi si radi prisvojili gospodstvo nad vsem svetom. Kaj je Francoskej v taci okolišnih storiti? Odpovedati se mora kontinentalni politiki, in vrtni se h kolonialnej politiki, katero je v svojej kratkovidnosti pred dvema stoletjema zapustila. Ako bi Francozje bili umeli ohraniti si cvetoče svoje naselbine Kanado, Louisiano, San Domingo, Indijo, bili bi danes tudi mnogo bogatejši in bolj spoštovani, nego so i ne bili bi se v Evropi na glavo nakopali nepomirljivega sovraštva. Velika dežela nam je odprta, dežela, v kateroj francoska trobojnica uže mnogo let vihra. Polje je široko, nikakor pa ne mislimo vsega zase porabiti, ali pripuščati ne smemo, da nas bi katera država v našem delu zavirala. Zasedenje vse Tunezije je neobhodno potrebno, ako hočemo Algerijo obdržati. Tuneška vlada je v sedanjem sestavi anahronizem; Francoska, ki je barbarsko moč algerakega beja zlomila, mora civilizatorno svoje delo nadaljevati in Tunezijo v cvetočo in mogočno naselbino spremeniti. Dvanajst do petnajet tisoč mož nam zadostuje, da vso

deželo zasedemo. Domačini nam bi ne delali veliko upora; kar pa zadeva velevlasti, one bi to brez dvombe kakor fait accompli mirno pripoznale. Italija, edina dežela, ki bi se rada drugače, nego z golo besedo proti osvojitvi Tunezije upirala, nema moči, da bi zoper Francosko vojevala. Ne more se nam dati poročstvo za to, da se ne bodo ponavljale dogodbe, zaradi katerih smo morali zdaj orožje v roke vzeti. Vojna odškodnina ni poročstvo; in take ne bi platil bej, ampak naši ljudje, ker tuneški vladar še obresti ne more plačevati od onih stoindvajset milijonov, katere je Francozom dolžen. Edino mogoče poročstvo je končna in popolna osvojitve vladarstva. Da se ne bodo več ponavljala kovarstva in nesramnosti, kakoršna so se doslej godila v onej deželi, moramo Tunezijo si osvojiti. Tu gre za interese in čast Francoske v Afriki in Evropi.“

Tako govori Gambettin organ, in drugi časniki mu pritrjujejo; občno menjenje na Francoskem tedaj zahteva, da se Tunezija priklopi Algeriji in francoska vlada se bo temu menjenju morala hoté ali nehoté udati.

Francoski časniki zelo ostro očitajo Italijanom, da je njih ščevanje povzročilo vojno zoper tuneške rodove. Oni navajajo Cavourjev izrek: „L'Italie étouffera l'Europe par son ingratitude“. (Evropa bo strmela nad nevaležnostjo Italije); oni Italijanom v spomin kličejo Magento in Solferiao, kder so francoski vojniki Italijo ustvarili; očitajo jim osorno nehvaležnost ter groze, da Francija ne more i ne sme pozabiti italijanskega hujkanja in vtikanja v francoske zadeve.

Tuneško prašanje je tedaj važno, vendar pa ne ulegne imeti velicega vpliva na splošne evropske razmere. Francoska si Tunezijo najbrže osvoji, ali vsaj vrhovne oblasti v njej prilasti; velevlasti temu ne bodo ugovarjale; Turčije se Francoska brez težave ubrani, Italiji pa prekriža račune ter ohladi hrepenenje po ptujem blagu.

Jedva se je to tiskalo in uže je Tunezija dejansko v francoskih rokah; tuneški bej je namreč 12. t. m. podpisal to le pogodbo:

1. Francozi zasedejo tiste tuneške kraje, katere francoska vojska gospodsko določi, da se ohrani red in da bodo varne meje in pomorsko obrežje.

2. Francoska zagotavlja beju varnost njegove osebe, njegove dežele in dinastije ter pripoznava sedaj obstoječe pogodbe mej vladarstvom in družimi državami.

Bej se zavezuje, da v prihodnje ne sklene nobene mejnarodne pogodbe brez dovoljenja francoske vlade.

4. Francoski diplomatični agenti prevzemo varstvo tuneških interesov v zunanjih deželah.

PODLISTEK.

Jugova pripovedovanja.

Podobe iz južnoslovanskih pokrajin.

(Dalje)

Ko se mi zdi, da bi bilo zadosti, pustim jo, ali sedaj je bil še le vrag raz varige. Klepetec jej začne tako neusmiljeno migati, da me je še hujše razdražila in brate moj — još jedan put! Sedaj pa imam mir pred njo. Danes mi je rekla, da pogleda, ali bi se kde kaj kurjega perja na kakem svinjaku dobilo, da se gnuje do bolj lično napravi. Le tega se ne vem, kde bi ga znosila. Na Stipanovičevj tepki, to bi uže bilo: votlina, pred luknjo, krasen razgled, gosenic, dokler ne zazori žito, za potrebo, da si sicer ne prašam zelo preobilno po njih, ali le kadar gre dež, takrat je žajfa! Bolje bo, če ga napraviva v Satovej strehi, kder imam uže menda pet ali šest lukenj, da se sprehajam, kodar se mi poljubi, ali če Burja brije, iz te ali iz one okolo gledam. Živ, živ matevž!

„Matevž, slaba je ta, bogami! hajdi, pojdeva rajši tija pred hlev; prav zdaj sem videl, ko je hlapec zobovja nasejal in ovsu je konjem posipal. Gotovo je kaj odskočilo. Nesel ga je pa v predpasniku, ki ima luknjico, tedaj ga je tudi nekaj rastresil. Hajdi, bratec, pred hlevom se nama boljše splača. Živ, živ!“

V. popotovanja.

Kaj pa danes Jug, kaj bo novega? Si morda zopet tam doli po Bosni kje ptice opazoval? Ne? Da, zadel si, kakor z batom! Še en listek imam teh tičjih podob v svojej krami. Če jih morda nerad ne čuješ, takaj izpraznem, in videl boš sam, kako in kaj.

No, pa daj, daj! Poslednji pot sem te pustil v Sarajevu, kder si vrabce in ščnikovce plašil, mari ne?

Da, da, tako je bilo. Iz Sarajeva, znaš, potegnem naravnost čez gore po bližnji mimo Visokega na Zenico, kder so prav tedaj železnice dodelali. Še nisem se prav dobro oddahnuol, kar ti Filipovičev konj prisopiha.

Kedo? Zmotil si se, Filipovič je bil uže zdavnje v zlatej Pragi, ko je železnica do Zenice prilezla. Kako tedaj bi prišel, ali kakor si rekel, prisopihal njegov konj v Zenico, kajti dragi Jug, Praga in Zenica nista tako blizu skupaj kakor Ljubljana in Šiška, kamor včasih pobriše kak pobegli vojaški konj, ki se je nerodnega Janeza v jaharni otresol. Brž ko ne je bilo tisto tvoje kljuse kakoga lenega „furbezna“, ne pa vojskovodje Filipoviča.

Pa si se uže zopet vrezal, da je joj! Uže vidim, da nemaš posebne bistroumnosti, sicer bi bil lahko uganol, da je Filipovičev konj pri Bosnjacih-lokomotiva v pravem pomenu besede. Ko namreč je prvi pot lokomotiva v Bosni zapiskala, menili so Bosnjaci, da je pod plehastim trebu-

hom v resnici skrit kak čil konj, ki vse za saboj uleče. In, ker so Bosnjaci hvaležne duše in so videli, da vse dobro za nje le od Filipoviča dobaja, krstili so lokomotivo za Filipovičevga konja. Umeješ li sedaj, ti trda z drenovim klinom zabita buča!

Da, da sedaj pa uže sedaj. Drugikrat pa ne hodi k meni slepih miši loviti, uganke so za majhne otroke, ne pa za možo, kakoršna sva oba. Kaj si pa tedaj v Zenici začel, kaj si delal? I kaj le. Oprezoval sem, pohajal sem ter tja in tudi hlapec ogledaval, kajti prav za polovico je manjši bosanski od našega. Menim, da so Bosnjakom mlade hlapecčke poslali, stare in uže dorasle so pa pri nas obdržali.

Bode menda uže nekako tako, da tvoji badarji pritrđim! Vidiš o Zenici ne daleč od postaje stoji majhen stav, brž ne stanovanje kakoga čuvaja. Tjekaj mi oči uidejo in na podstrešji pri vrabcih obstoje. Rudečkasto tramovje je kazalo bele podolgaste proge — ki so jih Matevžji popustili, pomalati ga hoteč. Istinito ti kleki niso znali pomenljivega izreka, kojega sem jim na vsa usta zatrobil:

Matevžji vi vrabčasti,
Zapazite si dictum;
Cacatum non est pictum.

Jug, mari meniš, da vrabci latinski umejo? Kaj še!

Če tudi latinski ne, nemški pa vendar le nekteri izmej njih, posebno tisti, ki so se pod Ljubeljem v kranjskem „malem Dunaji“ — Tr-

žiči izlegli. Kajti tamkaj letajo v prostih urah, in tistih imajo vrabci na dan od 9 do 16, kakor čas nanese, na šolska okna poslušat.

Zopet nekaj novega!

Če ne veruješ, pa gori pojdi in prepričaj se. Opazoval sem tedaj lisasto podstrešje, kder so bila gnezda nastavljena. Dva vrabca sta imela mej saboj svoj važen pogovor. Živ, živ matevž, pravi prvi, kaj delaš in se za palec prostora primakne.

Živ, ček, gledam tam le spodaj vlak, ki je prisopihal. Lej ga, še sedaj si oddihuje, in ga li nisi slišal, kako je kašljal, ko je v postajo vozil in pa vroče mu je bilo, da se še sedaj kadi iz njega. He, he, tako soparno je, če me vsa vrabja pamet ne moti, huda ura bo.

Ne vidiš li, kakošne megle se semkaj čez hribe od Vranduše ženejo, ti matevžasti, dež bo, dež! ali si uže južinal?

Živ, živ, živ! pa še kako! Sedaj živim, kakor gospodje. Tukaj le koj zraven, da le petkrat s perutnicami pomaham, leži ti polna njiva zlate pšenice in pa kakošne! Primaruha, Kranjci bi jo še nad 3 goldinarje plačevali, ko bi jo videli in dobili. Marsikak klas sem uže od čistega izpil. Lej, to je lepo; ljudje pšenico jedo, konji jo zobjejo, mi pa, kar je pa nas, mi jo pa pijemo.

Drrrrr, tresk, bum, bum! Sveti križ božji, matevž! si li slišal, kako je udrihnilo. To je dobro, da sva pod streho. Tako rad bi sedel gor na vrh strehe, da bi videl, kako bo maši-

5. Tuneske finance vredi Francoska po dogovoru s tunesko vlado, da se finančna služba bolj zagotovi.

6. Poznejša pogodba določi, koliko vojnih troškov bo plačati in kako se imajo ti pobirati od nepodvrženih rodov, za kar daje poročstvo tuneska vlada.

7. Tuneska vlada prepove uvožjo streliva na obrežje, da se vsaka nevarnost za Algerijo odpravi.

Tako je tunesko prašanje rešeno in Tunezija v francoskih rokah.

Italija proti tem protestira, a vevlasti se za ta protest nič ne menijo. Italijansko ministertvo je odstopilo; italijanska politika je dobila strašen udarec. Afrika je za Italijo izgubljena, Scipio se je v grobu obrnul. Mi smo zadeli.

Popotovanje v Rim

na praznik sv. Cirila in Metoda 5. julija.

Povedali smo bili uže, da letos pojdejo Slovani iz vseh krajev na božjo pot v Rim, da se poklonijo in zahvalijo sv. Očetu za okrožnico o svetem Cirilu in Metodu vsemu katoliškemu svetu. Kardinal Ledochovski je dobil nalogo, da v ta namen stori potrebne priprave. Pričeli so se tedaj dotični dogovori med različnimi slovanskimi plemeni ter se vrše jako uspešno. Poljakov pojde obilo število. Če bo vodil višehradski prost Vaclav Stule. V Zagrebu so se 21. aprila zbrali v semenišču gospodje raznih stanov: kanoniki, profesorji, doktorji, narodni poslanci i. t. d. v posvetovanje, kateremu je bil načelnik banskega stola prisednik dr. Špun. Sklenolo se je pri tem zborovanju, naj ide v Rim posebna deputacija, katera izroči v imenu Hrvatov sv. Očetu lastno adresno, katere sestava se je poverila dr. Račkemu, južno-slovanske akademije načelniku. Pri tem posvetu se je izvolil poseben odsek, ki ima vse potrebno vrediti in izvršiti. Ta odsek je izdal Hrvatom tale poziv:

„Hrvati katolici! S one visine, za koje se osamneat stoljeća po stalnih i za svih promjena svjetskih događaja nepomičnih načelih duševnim carstvom upravlja, bješe prošle godine dne 30. rujna izdana vele znamenita izjava, namijenjena iztoku a ponapose celomuo Slovinstvu.

Iztok, odakle je čovječanstvu novo svjetlo sinulo, gdje je plodno sjeme današnje kršćanske prosvjete niknulo, za naših se dana poslije dugovječne teške kušnje oslobadja i preporadja, a probudjen na nov život gleda na zapad što zabrinut, što pun nade.

U kolu iztočnih naroda zauzima slovinsko pleme prvo i najodličnije mjesto ne samo brojem i snagom nego i položajem svojim, koj ga čini posrednikom između zapada i iztoka tim prikladnijim, što pojedine mu grane pružene u zapad usvojile i duševne steevine njegove.

Ali taj inače sgotan položaj donese Slovinstvu onu nesgodu, da je veći mu dio preuzeo u baštinu kobne posljedice one borbe za prvenstvo, koja se je za mladenačva njegova vodila između novoga i staroga Rima, pa da je nastali u crkvi i prosvjeti razkol podielio slovinske narode u dvie nejednake pole, koje su se različitim razvojem crkvenih i prosvjetnih odnošaja tečajem vremena sve to više otudjivale.

Osjećaj zajedništvena porjetla, koj se je uz duševni napredak u posljednje doba kod svih ograna Slovinstva ojačao, mnogo je doduše one od prošlosti nasliedene oprieke izgadio; ali pravomu, iskrenomu i trajnomu sblizenju obiju polovina može se polagano i po-tupice u rti put samo onda, ako mu se pronađe zajedničko od obiju strana jednako priznana su donjele

znanošću a u najnovije doba proglašena glavom katoličke crkve ona načela, koja su prvi prosvjetitelji celoga Slovinstva, sveta braća Ciril i Metod, sborom i tvorom zastupali. Ova se pako načela svadjaju u glavnom na dva: jedinstvo crkve zasnovano na stolici sv. Petra i štovanje narodnih osebina u granicah toga jedinstva.

Sjetimo se, kako je svete uspomene papa Pio IX. uzveličav blagdan sv. Cirila i Metoda uzveličao slavlje, koje se je god. 1863. po svih slovinskih zemljah slavilo na tisućogodišnju uspomenu dolazka među Slovane prvih prosvjetitelja njihovih. A sada njegov slavni nasljednik sv. otac papa Lav XIII. uvođeći štovanje slovenskih prosvjetitelja u svukoliku katoličku crkvu i među svekolike katoličke narode povećava ono slavlje, tē onim načelom, koja su sv. Ciril i Metod zastupali, daje sveobće znamenovanje. Koliko je poimence načelo narodne osebnosti kod Slovena voljan sveti otac štovati i staviti ga pod zaštitu svete stolice, to svjedoči jasno i glasno spomenuta okružnica „Grande munus“, izdana upravo na tisućogodišnju uspomenu poslanice pape Ivana VIII. kojom se poraba slavenskoga jezika u crkvi svečano potvrđuje.

Otvoreno priznavajući sveti otac onaj uzvišeni zadatak, koj je Slovinstvu u povjesti čovječanstva pridržan, i hoteci mu dati nov dokaz svoje brige naklonosti i pažnje odlučio posvetiti dne 5. srpnja tekuće godine žrtvenik sv. Cirilu i Metodu u crkvi sv. Klementa, gdje je onaj obretni slovinskoga pisma, prvi slovinski pisac i osnivač slovinske književnosti sahranjen. Pa kod ove prilike želio bi sveti otac vidjeti oko sebe sakupljene čim više svoje slovinske djece.

Ova želja naše odziva svuda kod katoličkih Slovena, te se svagdje spremaju hodočašća u Rim za 5. srpnja. Ona se također živo odjeknu na obalah Adrije, Save i Drave, tē je skupština odličnih hrvatskih rodoljuba iz svih društvenih slojeva, koja se uz privolu i odobrenje glave hrvatsko-slovanske crkve dne 21. travnja u stolnom gradu našem sastala, zaključila jednoglasno, da kod onoga hodočašća slovinske braće naše sudjeluju i katolici Hrvati posebnim odaslanstvom, koje će onom prilikom njihovu smernu izjavu sinovlje odanosti i zahvalnosti svetomu ocu podastri; pa je podpisani odbor odabrala svojim izvršujućim organom.

Hrvati katolici! Taj odbor obraća se sada na Vas ovim pozivom. On misli, da ne triebia na široko razlagati znamenovanje svetkovine od 5. srpnja Vam, koji ste jedinstvo crkve i sinovlju odanost njezinoj glavi od svojih otaca nasliedili; da ne triebia mnogo poticati na sudjelovanje kod one svetkovine članove onoga naroda, koj je od svih Slavena zapadne crkve najdulje ostao vjeran drugomu načelu zastupanu slovinskimi apostoli, i kod kojega se poraba slovinskoga jezika u službi božjoj djelomice do danas sačuvala, pa koji se nije odrekao prava, da dodje opet u uživanje podpune baštine, za koju su se otcij njegovi nekada toli uporno borili.

Stecimo se dakle iz svih slojeva našega društva u čiem većem i odličnijem broju na 5. srpnja u Rimu, da se onitje, pod zaštitom poglavice apostolskoga sv. Petra i uz blagoslov uzvišenoga njegova nasljednika, sdrruženi s ostalom braćom jedne krvi i jedne vjere, pomolimo na grobu prvoga prosvjetitelja celoga slovinškoga plemena, usrdno ga prošeđi, da bude zagovornikom kod Svevišnjega, neka se djelo njegovim trudom započeto a zlom kobilj sljedećih stoljeća prekinuto nastavi sada, kada iztoku svjete zora i kada Slovinstvo stupa novom snagom na poprište svjetske povjesti; neka se napokon sjeti napose domovine naše hrvatske, koja je učeničkom njegovim prognanikom dala utočište u svojem krilu i s njimi djelo njegovo prigrilila.

Vi pako, koji ste zapriječeni biti učestnici hodočašća, duhom se pridružite onoj divnoj četi braće svoje, koja će Vaše osjećaje

nositi pred noge namjestnika Kristova, Boga ih žrtvovati na grobovih sv. Petra i sv. Cirila, i budite revni dionici kod one svetkovine, koja će se na dan 5. srpnja po celoj domovini našoj prirediti. Budi taj dan nov korak u napried u izadvanju veličanstvenoga u Slovinstvu djela, kojemu su početnici slovinski apostoli sv. Ciril i Metod, a koje je toliko spreman podpomagati Lav XIII!

U Zagrebu na dan našašća sv. križa 1881.
Izvršujući odbor za hodočašće u Rim: Dr. Franjo Rački s. r., kanonik i predsjednik akademije, odborski predsjednik. Dr. Š. pl. Brestyansky s. r. rektor sveučilišta i profesor prava, odborski podpredsjednik. Dr. K. Vojnović s. r. sveučilišni profesor. Alojzij Berosa s. r. predstojnik duvna reda sv. M. Mandalene pokornice. Dr. Andrija Jagatić, redaktor Kat. Lista, odborski bilježnik.

Tudi Slovenci se živo zanimajo za božjo pot v Rim; čujemo, da je temu podjetju na čelu dr. Jarec v Ljubljani i da so se trije Ljubljanačje uže namerili pridružiti romarjem. Prav bi bilo, da se v Ljubljani ustanovi poseben odbor, ki vse potrebuje vredi. 5. julija bodo v Rimu pridige v vseh slovanskih jeziki, imenujejo se tudi uže pridigarji, mej družimi sam biskup Strossmayer. Kedo bo slovenci pridigovali? In kaj je v Trstu in Istri? Prav bi bilo i zelo na času iz raznih obzirov, da se tudi tukaj odbor ustanovi i nekoliko Slovanov od Adrije pridruži slovanskim romarjem, katerih božja pot v Rim ima svetovno pomembu v verskih i narodno-političnih zadevah vseh Slovanov. Napočila je nam ugodna doba za versko združenje, delajmo iz vseh moči, iz vsega srca za ta preimenniti i sveti namen, blagor nam, ako ga dosežemo! i doseči ga moramo prej ali slej, ker avada ne more večno trajati v veri, ki uči ljubezen. Vse moramo storiti za združenje pravoslavnih s katoliškimi kristijani; kadar se te zgodi, potem bo tudi na svetn mnogo boljše i ne več daleč dan. ko bo en hlev in en pastir.

Slovenci, ura! Kdor lahko more, naj bo 5. dne julija v Rimu!

Dopisi

V Trstu, dne 15. maja.

Minole so slavnosti, katere so se vršile v Trstu in po Primorskem valed poroke cesarjeviča Rudolfa in kraljičine Stefanije. Ker zdaj še ni bilo mogče o tem v Edinosti več omeniti, naj podam tu par vrstic: Okolica, ki je okvir Trstu, pokazala je svoje sočutje in udanost s tem, da je bilo po vseh hišah razviliteno, na mnogih krajih, kakor v Kadinu, v Barkovljah, v Škedenju, užigali so bengalične ognje in spuščali rakete v zrak. Jako čarobno je bilo videti po gričih vrste lučij, ki so zaznamovale hiše. Barkovljani so se posebno odlikovali, streljanje z močnarji, umetelnji ognji so daleč na okrog oznanjali, da so dostojni stražarji na sinjaj Adrij. Greta ima svojega posebnega odličnjaka, trgovec Pogorelec, blizu trdnjave, storil je največ, ko je bil carjevič v Trstu in na večer njegove poroke, nobenega truda se ni ustrašil, pripravi je sode in smolo, da je mej hudim dežjem zanetil velikansk kres, da se je daleč na Lasko videl. Kontoveljci so napravili ognje na najbolj vidnih višinah, sploh vsak je tekmoval, da po svoji moči zadosti blagomu srečnemu čentu za prihodnjega cesarja. — V Trstu so se odlikovale posebno nekatere hiše, naš rojak, pek L. Taler, imel je velike in okusne transparente na oknih svoje prodajalnice, celo cesarjevič ga je pohvalil in mu tudi po svojem pobočniku poslal v zahvalo dragoceno cigaro v zlato povito. Naš Janez, ki v pivarni „Postojna“ kraljuje, postavil je na okno dva zamurca, ki sta v velikih školkah držala gorečo tekočino, kar je po ondetni

ulici posebno oči nase obračalo. Po korzi so bili okusne razvilitjave v raznih hišah. Zadnja razvilitjava ni bila sicer tako veličanska, kakor prejšnja, a temu so krivi visoki gospodje, ki sami niso razsvetlili, neki časniki, ki so se tako rekoč svečade bali in mestni magistrat, ki prav nič ni storil. Sploh je pa Trst pokazal, da so začele iredentovske smeti gnjiti. V časih se je pilo bati pobitja razsvitljenih okenj, a dan danes je drugače, okna nekaterih obrezanih in sicer takih, kateri imajo križec na fraku, bila so temna in pobita.

Naj se govori in piše, kar hoče, resnica je ta, da je ljudstvo bilo navdušeno, i da sami radeč iredentovci pripoznavajo, da so od leta 1868 sem tisočake zastonj trosili za lasko propagando, zastonj dražili ljudstvo in zapeljevali nevedneže. Vse je zgubljeno, tako je rekel gorak lahon svojemu tovarišu. April je minol in Garibaldi ni bilo v Trst in ga tudi ne bo. Ako bi on slovenzki znal, morda bi prišel, toda dobro ve, da tu nema posla. Smuk.

V Kopru, dne 13. maja.

Dan 10. maja nam živo ostane v spominu, kajti dokazali smo mi sinovi slovenski, združeni s Hrvati in Italijani, da v mladih naših „sreih gorka ljubezen biva v srečo, napredek mile nam Avstrije in njo vladajoče svitile habsburške hiše.

In v odurnem mestecu, v katerem smo po čednih razmerah primorani vsaj nekaj let bivati, da se izobrazimo v našo in naše domovine svrhu, praznovali smo ovi dan v dokaz prave jednotine vzajemnosti vseh dobro mislečih avstrijskih narodov na lep in dostojen način spomin na slavno poroko vršečo se v stolici.

Mesto ko tako se ni kaj oponeslo; ni bilo čuti „grmenja topov“, malo razvilitjave, marsikatega bogatina hiša je bila temna in celo uradnikov osona stanovanja so se sem ter tja odlikovala po temoti! Je li bilo temu krivo nekako statobno vreme — ali (?) nočemo preiskovati, saj je uže to svetu znano; tudi nečemo preiskovati, li so bile v resnici „petarde“ ali le „fuochi bengalici“ one dve stvarici, ki ste počili v temnej ulici na večer pojedine za italijansko kazino.

Mi pa smo se vrlo obnesli in to vsi pripravniki brez razločka narodnosti. Osnovali smo lep koncert, kojega se je mimo č. gg. profesorjev mnogo dične gospode vdeležilo. Posebno krasna pa je bila sobana, koja so uže tri dni poprej pripravniki pod vrhim vodstvom jednega profesorja dicitli pričeli. Stene, preprežene z rudečim damastom, okrašene z močnimi venci in radeče-belo, rumeno-črnimi verigami, ter veliki okrašeni podobe Nju Velikanstev in podoba visokih zaročencev. Mimo tega mnogo okrašenih napisov v štirih jeziki, posamezni grbi vseh kronovin, lépe tapete, krasne rože, i. t. d. Vse to je bilo delo navdušenih pripravnikov vseh treh narodnosti. V majhnem podobu „Avstrije“.

Program se je glasil: 1. „Volkshymne“ s spremljevanjem godbe in glasovira. — Govor svečanosti, govoril vodja G. Revelante v nemškem jeziku. — 3. Preghiera nell'op. „Saffo“, coro a tre voci. — 4. „Augurio“, declam. di uno scolaro della scuola di pratica (8 letni učencek Mahorici). — 5. Duet iz opere „Lucia di Lammermoor“ za dve gosli (gojenca Bonbić in Tunin) in glasovir. — 6. U slavu vjenčanja, pesen, pel hrv. gojenec Adim Tončić, dekl. pesnik sam. — 7. Djačka pjesma, uglasbio J. pl. Zajc, peyski zbor. — 8. „Kvsko“, dekl. gojenec Lužnik iz Goriskoga. — 9. Koncert Ch. de Beriot-a, za violino in glasovir (g. učitelj Častka in gojenec Rozman). — Sonetti epitalamici, dekl. italj. Lacovig. — 11. Jadransko morje, zbor.

Kakor razvidno v resnici v malem okviru jeden del Avstrije. Razlegale so se iz krepkih grl pesni slovenske, hrvatske in italijanske; go-

nist konja obračal ali na got-i“ ali na „bista-gor“ ali pa celo, kakor hribovec vola, na „les-na-les“, pa se bojim, da bi ne treščilo v me. Primaruha, kaj meniš, naj me tako oplazi, kakor je poprej odrinholo, ter mi repek odbije ali pa celo osmoli, kaj bi začel revež, kakoščen bi le bil? Bogami, nobena več me ne pogleda, kajti posmojni bi mi nezrastle tako brzo drug. Materž, kapljaj uže, zarij se zarij, mene je groza. Resk, tresk!

Hu, kako se bliska, kakor bi se hotel svet zapaliti! Kmalu mi bo treba zopet v Ljubljano, namenil sem se danes, a v takem vremenu pa res ne grem! Ne upam si! Prehudo treska in peš je pa predaleč, pa tudi novcev ni za „cerengo“. Z lačnim trebuhom pa po svetu vendar ne moreš! Še za stanovanje mi okroglega primanjkuje in letos je, kakor sem oni dan slišal, zadnje leto, da nas tukaj na podstrešji trpe. Drugo spomlad, t Materž matevžasti, se bo patrebaseliti, tija na vrt v votli hrusevi štemelji. Meni bi bilo pač vse prav, ali sem tukaj ali tam, ali le moja babnica, to ti je hudinan! Bolj gosposke rodovine je, in če se ne motim, iz kranjskega malega Dunaja pod Ljubeljem doma — in ta se kaprieira, do hoče in mora prav na kolodvoru stanovati, če tudi si z vrabeljni nismo nikdar živjenja zvesti. Pravi, da je zaradi tega tako rada tukaj, da kaj novic izve, in saj veš, novice so pa za ves ženski spol to, kar žnjemu slovenskemu grlu poljič dobre starine. Razumeje se pa tudi na tisti ob cesti napeljani drat. Po

cele ure ti sedi na dratu in posluša, kako poje, in bogami, prav čudne reči mi včasih pripoveduje. Tako mi je nedavno pripovedovala, da je slišala, kako je na Dunaji nekdo na drat udaril, če potrebujejo v Bosni človeka, ki zna dobro okna pobijati. Koj nato pa je drat iz Sarajeva na Dunaj zapel, da so v Bosni veselji, da so sledajči vendar enkrat z božjo in steklarjevo pomočjo ves papir iz oken pobrali in mesto njega steklene šipe vrezali, tedaj tistega kranjskega junaka kar čisto nič rabiti ne morejo, kajti šipe so v Bosni tako drage, kakor na Kranjskem zafran. Potem je drat prav tisto pesem v Kočevje zapel, a tudi tamkaj se mu je odpelo, da čisto nič pobitih oken ne „obrajajo“. Mej tem pak se noč naredi in moja stara domu prileti. Samega veselja držala je kljun na stečaj odprt in dolgo po sapo hodila, predno mi je mogla čudno novico pripovedovati. Vidiš Materž, ako bi šla pa doli na kmete na kakošen vrt, bilo bi konec vsega tega, in potem nama ne kaže družega, nego si ljubljanski „Wochenblatt“ naročiti, tamkaj istino gotovo zveš, ko bi jo vsi drugi časniki tajili ali zavijali.

Danes tedaj sem se menil odpeljati zopet v milo slovensko domovino, kder sem se v votlej jablani izlegel, ali premislil sem se. Treščaj naj mi v barako, kedo mi otme starko in mladiče, če ne sam?

Materž, jih mari se nijiš speljal?

Ne še ne; jedva jim je nekaj perja porastlo in se jim repki nekoliko poznajo. Drugi teden,

menim pa bode uže perje toliko krepko, da bodo z njim mej svet si upali. O kaj bi dal, ko bi bil sedaj le tamkaj kde sredi vasi, kder so kosati senčnati vrtovi čez in čez nasajeni z sadnim drevjem, po katerem prav sedaj rujavih in zelenih gosenic vse gomazi, da se mi sline cede, ako le pomislim na nje. Oj, tako prijetno bi bilo! Tamkaj bi se mladiči tako rekoč igrjoč letati navadili in pri vsem tem dobro živeli, kakor baroni. Kde pa naj bi jih tukaj le vadil? k večjemu po strehi gori in doli, ali tudi je velika nevarnost. Kaj meniš, spodsne naj se mu in nakrat je na tleh in nogi ali peruta zlomljena, kakor bi k visku pogledal. Da da, na vrtu bilo bi vse drugače. Fikolinski bi brez skrbi skakali in frfali raz veje na vejo, z vrha na vrh. No, da bi prav kede padel, če se ne ujame na enej veji, pa leti na drugo in predno prileti do naj spodnjše, uže kde obvisi. Potem pa tamkaj tudi nemamo toliko sovražnikov. Tukaj pa nas marogasti maček dan na dan zalezuje. Le malo je še manjkalo, pa bi bil zadnjič moje staro pograbil. Veš, tam le gori na strehi je sedela in menda raš trebila ali kaj uže, kar se potepuh prikrade, bogami, ne morem mu dati boljšega imena, tako ga imam v želodec, prav zaspano iz line tamo na podstrešji.

Ko je ugleda, jame se priklanjati, kajti spoznal je brz, da je gosposke rodovine, in da kaj takega obraja. Moja ga pa le gleda in se mu v zahvalo tudi pokloni. Marogec pa le bliže in bliže, tako prav po tatinski in tihotapski;

jaz ga zapazim iz zgornje line, kan.or po kosilu navadno hodim sedet in zaupijem kar morem: „S ara švind!“ O pravem času sem še zinol. Minuto pozneja in vdoec bi bil, mladiči pa zapuščene sirote.

Maček samo z enim očesom na me pogleda in z repom požuza, čes, snideva se uže še, mesto enega bodem pa morebiti vso zalego in — otide.

Vidiš na vrtu bi vsega tega ne bilo, vrh tega pa jako zdrava in okusna piča za mladiče. Jaz za svojo kožo uže bolj pšenico obrajtam; mladičem pa vrtna mehka golazen vendar le več zaleže, nego trda, suha in teško prebavljiva pšenica. Tolsta mlada gosenica mlademu vrabcu prav tako tekne, kakor gosposkemu človeku kopunovo bedro s zelenino.

Ali tvoji mladi tebi tudi totiko truda prizadevajo, kakor meni moj zarod?

Oj bogami, koliko! Dobro vem, ko bi bil zapisaval, da bi bil vsak dan po 70 do 100 gosenic in morebiti kakih 300 do 400 pšeničnih zern zabilježi.

Kaj, pisati znaš?

Kako pa da! moja stara me je naučila. Sama si je pa to krasno umetnost v Trziču pod Ljubeljem pridobila. Hodila je na okno mej vetrico sedet, kadar so v šoli učili. Todi se je za silo brati in računati navadila. „Molanjs“ zna pa posebno dobro, kakor je včeraj trdila, da je trikrat sedem jednajst, pa za krajevar kruha pa trinajst.

Adijo, Materž, domu gre, vidiš jo. Drugič zopet kaj, ko bova sama doma,

vorilo in deklamovalo se je v slovenščini, hrvaščini, nemščini in italijansko. Vse to pa je bilo izborna, lepo, vzajemno.

Ilirska Bistrica 12. maja.

V dveh slovenskih, kakor tudi v nemških tržaskih časnikih je bilo o svojem času citati o napeljanju vode Reke v Trst.

Gotovo je, da tržasko mesto mora vodo vsakako dobiti — ali še gotoveje je, ako bodo vaši mestni odborniki na tak način vodo v Trst napeljevali, da je nikoli imel ne bode.

Ti gospodje so se že večkrat prištetali v Bistrico, da, samo prištetali, kajti ogledali so si nekoliko po Bistrici in k večjemu kraj, kjer voda izvira, potem se malo „pounterholtali“ pri Jelovsku — pa zopet lepo in gladko nazaj v Trst popihali.

Ti gospodje delajo tem načinom le k svojemu pridru, kajti tako malo po malo porabijo tisto svoto, katere je bila v ta namen odločena, a delajo pa ne čisto nič, kar kaže uže to, da so vodo pregledovali dvakrat, namreč ob času suše, kedar je vodo malo, in ob času mokrote, kedar je voda velika, a se vendar ne vč, da bi bili kaj ukrenoli, koliko vode bi trebalo vzeti, da bi jo tudi o času suše zadosti dotekalo i. t. d.

Tem načinom tedaj bodo Tržacanje še do sodnjega dne brez vode.

Glavni izvir vode Reke je prav za prav pri tako imenovanem „Condu“, kateri izvira izpod neke blizu 200 čevljev visoke skale. Ker pa voda v času suše niže izvira, nego ob času deževja, utegnulo bi se potem soditi, da se nahaja pod zemljo kak večji izvir, morebiti podzemsko jezero.

Na tem mestu trebalo bi tedaj kraj preiskati, to je zavrtati, da bi se videlo, ali se, in v kolikie meri vode pod zemljo nahaja.

Ako bi se tam zadosti vode nahajalo, dala bi se brez vsake škode in boljše v Trst napeljati, kar bi sicer iz več obzirov ne bilo tako lahko mogoče, kajti tu bi ne bili prizadeti le posestniki mlinov in žag (kateri bi bili, to se ve da odkodovani), temuč velika večina ljudstva, kateremu tudi ni vse enako, ako se mu voda vzame.

Ako pa hoče tržasko mesto res kedar vodo imeti, naj izvoli si poštene, umne in za mestno blagostanje unete moze za mestne zastopnike, kateri bodo vedeli stvar pri pravem koncu začeti in jo tudi izvršiti, ne pa, kakor se je to zopet godilo, da so gospodje samo zato v Bistrico komisijonirali hodili, da so v ta namen odločeno svoto porabljali, pa se prav z istimi pozvedbami nazaj vračali, s katerimi so bili sem hodili.

Politični pregled.

V poslanskej zbornici državnega zbora se vrši obravnava o proračunu za leto 1881 še dosti mirno in hitro. Naši poslanci so se pri debatah o naučenem ministerstvu mirno pa krepko potožili za enakopravnost in nadejamo se, da ne brez uspeha. Odgovor naučenega ministra nas o tem potrjuje; videli pa bi radi tudi k malu dejanj, ker čakamo v resnici uže dolgo.

Tržaski poslanec Tuschl je v državnem zboru v teutonske strasti napadel primorske Slovane. Dr. Tonkli ga je krepko zavrnil. Več o tem prihodnjije.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo je sklenjena in bila 6. t. m. na Dunaju podpisana, z Nemčijo pa so dogovori zastran enake pogodbe brevspešni, ker Bismarck hoče povišati carino na moko in grozdje, kar bi posebno Ogrsko, pa tudi Tirolsko hudo zadelo.

Ruski car se je 13 (1.) maja vrzol v Petroburg, kder je, kakor je to vsako leto na ta dan navada, pregledal vojske. Tudi carica je bila pričujoča. Nereda ni bilo nobenega. Iz tega se zopet vidi, koliko je verovati nemškimi časnikom, ki so javili, da se car ne upa iz palače i da hoče na Sredsko pobegniti. Ker Nemci vidijo, da carja ne morejo pridobiti za sebične svoje namene, zato ga pa obrekujejo, kakor je to uže njihova lepa navada.

Ruski car je 11. t. m. izdal manifest, v katerem se spominja slavnega vladanja njegovega očeta, grozovitega umora ter pravi, da trdno upa v božjo previdnost in v moč samovladarstva, katero hoče v ljudsko blagostanje okrepiti in zoper vsako silo braniti. On zahteva od svojih podložnikov odkritosrčno zvestobo, da se zatara upora gnjusni duh in vera v nravo utrdi, da se odgoja otrok postavi na trdno stalo, uniči to, kar je nasprotno pravici in poštenju in da se red v vse kroge povrne.

Iz Rusije judje beže, ker so jih Rusi v mnogih krajih, vzlasti v kijevskem in odeskem guberniji, hudo napadali, hiše jim podirali in požigali ter jim blago uničevali.

Na Bolgarskem so nastale zmešnjave; knez se hoče odpovedati prestolu, ker je nezadovoljen z sebranjem in zahteva, naj se ustava promeni, sicer neče več knez biti.

Na Macedonskem se je mej Turki in kristijani začelo mesarsko klanje; turška vlada pa roke križem drži in vevlasti močel! Ali res Evrope ni sram, da turško trinoštvo hladnokrvno gleda?

Ali paša iz Gusinja je se svojo drhaljo prilomastil v Črnogoro in več vasi požgal. Črno-

gorska vlada zahteva od turške odškodnino i naj se Ali paša kaznuje.

„Daily News“ se poroča iz Rima, da je rimska policija prišla na sled zarotnikom, ki so namerjali italijanskega kralja Humberta umoriti. Dva zarotnika so zaprli.

DOMAČE STVARI.

Cesarjevič Rudolf vzgled učencem. Cesarjevič Rudolf je po lastnej želji mej vsemi deputacijami, ki so mu čestitale, najprej sprejel svoje učitelje, katere je vodil pridvorni župnik Mayer. Bilo jih je 18, ki so v raznih vedah in umetnijah poprejšnja leta podučevali cesarjeviča. Odgovoril jim je na čestitanje tako le: Gospodje moji, mej mnogimi čestitkami, katere pri tej priliki dobivam, nobena ni milša mojemu sreću od one, katero mi poklanjajo moji nekdanji učitelji, katerih prizadevanju za moje omiko imam tolikanj hvaležen biti. Sprejmite to zagotovilo od svojega vam vedno hvaležnega učenca.

Svetinje v spomin cesarjeviče poroke so bile na cesarjev ukaz v novčnej kovnici kovane in sicer zlate in srebrne za cesarski dvor in goste; na enej strani imajo doprni podobi cesarjeviča Rudolfa in princesinje Stefanije, na drugej pa pod zvezdami zakona boginjo, ki cvetice trosi s opisom: „Matrimonio juneti Vin-dobonae 10. Maii 1881.“ Zlata svetinja je 40 cekinov teška.

Cesar je ustanovil v spomin cesarjeviča Rudolfa poroke 22 štipendij po 300 gl. v zlatu na raznih vseučiliščih, potem je ustanovil deset prostih sedežev za hčere častnikov v gojiščih v Hernalsu in Sopronu ter pomilostil 331 ujetnikov.

Praznovanje cesarjeviče poroke na Krasu. O tem piše nek popotnik v „Triester Tagblatt“ mej drugim to le: Po vsem Krasu od Postojne do Trsta je bilo praznovanje veličastno; po vseh vrhah so goreli kresji, po vseh soseskah so pokali možnarji, vse hiše so bile razsvitljene, v vseh cerkvah so peli zvonovi; vzvišeni čuti so navduševali moje avstrijske čuteče srce; do vrha pa so vskipeli moji čuti, ko sem prišel v Sežano, kraško metropolo. Tu je bilo vse okrašeno, ljudstvo je prepevalo, godba je svirala, možnarji so pokali po vsem Krasu. Vse to mi je pričalo, da je zvestoba kraškega ljudstva do presvitile vladarske hiše prav tako trdna, kakor skale, na katerih to ljudstvo živi. Sežanski župan, g. Mahorčič, in njegov namestnik, g. Dolena sta svečavo in praznovanje kaj krasno vredila. Tudi Nabrežini, v Proseku i na Opčinah se je vse mogoče storilo v spomin poroke prihodnjega našega vladarja. Tako zvesto ljudstvo je gotovo najboljšje poročstvo za varnost Avstrije na južnih njenih mejah.

Vesolico z govorom, tombolo in plesom na čast poroki ces. Rudolfa in Stefanije priredi 22. t. m. zgoniško starasinstvo v županovi gostilni v Repniju. Pričakuje se obilna udeležba.

V Rojanski čitalnici se bo vršila prihodnje nedelje 22 t. m. volitev novega odbora. Naj bi se zbrali k njej vsi udje!

Spremembe v tržasko-koprski škofiji. Č. g. Ivan Bastian, kateket na dekliški šoli je imenovan kuratom v tržaski siromasnici. — g. Jak. Cavalli, kateket pri Revoltelovi meščanski šoli, mu je namestnik. — G. Nik. Žic, mladomašnik gre za kaplana v Tinjan. G. Mih. Dobrave, začasno v pokolu, gre za kaplana v Sežano. —

Feldmarsallejtenant Schmitz o Kranjeh. K blagoslovenju zastave tržaskih veteranov ošlo je tudi iz Ljubljane 40 veteranov s svojo zastavo. Ko je feldmarsallejtenant Schmitz ogledoval in prišel do Ljubljancev, reče prav glasno, da ga je razumelo vse spremstvo. „A to so Kranjci, vedjeli od 17. pošpolka, to je hraber polk, to so izvrstni vojaki!“ Spoznavši svojega nekdanjega nadlova g. Zirkelbacha Ljubljancev, ki je okinčan z veliko zlato in veliko srebrno sveinjo za hrabrost, reče: „Vi ste Henrik Zirkelbach!“ In v navzočnosti tisoč in tisoč ljudi ga je general objel in poljubil! (Slov. Narod.)

Tržaski okoličani na Dunaji. K slavnosti poroke cesarjeviča Rudolfa in kraljice Stefanije je šlo od tod tudi nekoliko odličnih okoličanov v narodnej opravi. Dunajci se posebno opazovali lepo opravo naših okoličanov; g. Vatovec je bil se svojo brhko ženo na Dunaji.

Občni zbor delalskega podpornega društva je bil v nedeljo v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je bilo imenovanje enega častnega uda. Podpredsednik Dolenc je pozdravil z jedernatim govorom občinstvo in živimi barvami narisal prvega dobrotnika delalskega društva, ki je podaril 1000 gl. v stalni spomin cesarjevičeve poroke, kateri velikiodušni dar je vzgled vsem premožnim načinem, da bi se tudi spomnili v Trstu ubogega delalca. Gospod Josip Gorup, veleposelstnik in veleteržec, je ta dobrotnik in društvo se mu ne more drugače zahvaliti, nego s tem, da ga imenuje za svojega častnega uda. Občinstvo je navdušeno z gromovitim trikratnim živijo klicem izrazilo soglasno najsrnejšo zahvalo blagodušnemu dobrotniku in častnemu udu. Bog daj, da ta blagi čin še mnogo posnemovalec najde!

Literarni odbor „Umelecke besede“ v Pragi je priredil dne 14. maja 1881 v prostorih društvenih na čast dru. Janezu Bleveisu, častnega členu „Umelecke Besede“ zabavo s

tem le sporedom: 1. O življenju in delovanju slavljence g. J. V. Lego. — 2. Jadransko morje od Hajdriha Akademski oktet. — 3. Lepa Vida, preložil Jan. Dunovsky gea. R. Parkynjeva. — 4. Tarantella od Wieniawskega, na gosli svira g. Sobotka. — 5. Kitica slovenskih narodnih pesmij g. A. Kučera. — 6. Ubežni kralj od Levstika, slovenski deklamuje g. J. Rahne. — 7. Cerkvica od Hajdriha Akademski oktet.

Vžitinski davek na pivo imel se je po sklepu tržaskega mestnega sveta za en goldinar pri hektolitr povišati; ljudstvo se je temu sklepu zelo upiralo, ker je pivo v Trstu uže tako obdačeno, ko v nobenem drugem mestu; vlada omenjenega sklepa ni potrdila.

Vodstvo južne železnice je na prošnjo tržaskih trgovinske zbornice dovolilo, da sme blago, namenjeno za izvoznjo čez morje, 14 dni brezplačno ležati v železničnih magazinih, za daljše vložbe pa se ima plačevati 0. 4 kr. od 100 kilov in enega dneva.

Istrski deželni muzej se ima po zaukazu naučenega ministerstva napraviti v Kopru, da se bodo spravljale v njem starine, katerih je Istra polna.

Bralno društvo v Šempasu je priredilo 15. t. m. prvo besedo z jako lepim sporedom v spomin poroke presv. cesarjeviča s presv. kraljice Stefanije.

Nesreča. Na Staradi pri Podgradu je ustrelil v četrti dvanajstletni deček enoliko let imejočega vrstnika po neprevidnosti, ker sta se s puško igrala. Strelno orodje ni za otroke, naj se jim tedaj povsod skriva, da se ne bodo godile take nesreče.

Volitev v kranjsko trgovinsko zbornico. Narodna zmaga popolna! Slava!

Javne dražbe.

V Tolminu hiša in posestvo Ivana Ličen iz Kobarida, cenjeno 1700 gl., 2. junija, 4. julija, 2. avgusta; od 9. do 12. ure. — V Trstu posestvo Ane Gruden iz Rocola T. št. 571, 24. junija, 25. julija, 25. avgusta od 10. do 12. ure. — V Tolminu hiša in posestvo Jerneja Karanca iz Ravna Dreženca, cenjeno 655 gl., 16. maja, 24. junija, 25. julija od 9. do 12. ure. — V Pazinu hiša in posestva Blaža Lance iz Graščica, cenjeno 2166 gl. 30. maja, 30. junija, 3. avgusta od 9. do 12. ure. — V Pazinu hiša in posestva Martina Rabar, cenjeno 473 gl. od 9. do 12. ure. — V Komnu hiša in posestva Janeza Sege, cenjena 1475 gl. 7. junija, 8. julija od 9. do 12. ure. — V Kana'u posestva Dr. Jožefa Golmajerja v Gorenjivasi, cenjena 1020 gl., 21. maja, 11. junija, 9. julija od 9. do 12. ure. — V Trstu posestvo Regine Grassetti v Škorkoli št. T. 204, 3. junija, 9. julija, 9. avgusta ob 11. uri. — V Kopru hiša in posestva Josipa Valenšiča iz Plave, cenjena 987 gl., 12. maja, 13. junija, 13. julija od 9. do 12. ure. — V Trstu posestva Ivana Sancina od Toneta v Škodnji in pri S. M. Majdaleni gorenji, cenjena 2089 gl. 1. julija, 4. avgusta, 9. septembra od 11. do 12. ure. — V Buzetu hiša in posestva Ane Dellosta iz Vižinjana, Petra Gradiča iz Draguča, Trifona Zermara iz Citanova in Petra Pahjalata cenjena 4016 gl., 16. maja, 16. junija, 16. julija od 9. do 12. ure. — V Pazinu hiša in zemljišče Katarine Ljubič iz Grabnika, cenjeno 898 gl., 2. junija, 2. julija, 2. avgusta od 9. do 12. ure. — V Tolminu hiša in zemljišče Josipa Gruarterja, cenjeno 1680 gl., 27. maja, 28. junija, 26. julija od 9. do 12. ure. — V Pazinu posestvo Franje Malinošiča iz Poserta, cenjeno 972 gl., 3. junija od 9. do 12. ure.

Tržno poročilo.

Vse toži vsled slabe kupčije, in resnično, ni bilo uže dolgo let tako slabega prometa, kakor letos. —

Kava — se še vedno kupuje po prav nizkih cenah; prve roke popuščajo znatno, samo da morejo prodati. Denes se kupi Rio po f. 48 do f. 72. — Java f. 78 do f. 83. — Portorico po f. 94 do f. 100. — Ceylon plant f. 92 do f. 130. —

Olje — namizno drže imetniki nekoliko dražje, za 1°, jedilno in bombažno nespremenjeno — Denes velja namizno f. 52 do f. 60. — jedilno f. 39 do f. 42. — bombažno f. 31 do f. 37. —

Sadje — Še vedno prav drago je razno suho grozdje, rožiči in fige so ceneje, mandlji prav tako; pomeranče in limoni so se pa podražili. — Sultanina f. 36 do f. 46. — Eleme f. 26 do f. 34. — Cismé f. 24 do f. 26. — fige v venci f. 16¹/₂, rožiči f. 7 do f. 8¹/₂. — mandlji f. 82 do f. 86. — pomeranče in limoni f. 5 do f. 6. —

Riž — vsak dan ceneji; denes velja italijansko blago f. 16¹/₂ do f. 22. — Rangoon f. 12¹/₂ do f. 13¹/₂. —

Mast in špeh — Vsed pomankanja blaga cene temu blagu sopot rastejo. — Denes velja špeh srednji in debeli f. 60 do f. 65. — mast f. 69 do f. 71. —

Petrolje — To blago je zadnji teden zdato palo in pade gotovo še nekoliko, ker zdaj so narobe pldle. — Denes velja f. 10. — Za kasnejšo dobo pa se drže prodajalci jako trdo in zahtevajo f. 10¹/₂ do f. 10³/₄. —

Domači pridelki — flizl ne gre po nobeni

ceni. Rudeci f. 9. — bohinec f. 11. —, kanarin f. 11¹/₂, koks f. 11¹/₄, beli f. 9¹/₂, zeleni f. 9¹/₂, mešani f. 7¹/₂. — Te cene se plačujejo tukaj za male partije. — Konoplje f. 12 do f. 18. —; maslo vedno dražje f. 100 do f. 108. — korun f. 3¹/₄. — slive domače f. 16 do f. 16¹/₂. — V obče pa je z vseni pridelki neznatna kupčija.

Žito — Koruza je nekoliko ceneja, denes se kupi tukaj po f. 6.40 do f. 6.60, pšenica po starih cenah f. 12¹/₄ do f. 12¹/₂, ječmen f. 7 do f. 7¹/₂, oves f. 7 do f. 7¹/₄. —

Moka — brez spremembe. —

Les — sopet mlahova kupčija. —

Seno in slama nekoliko ceneje; denes gre seno po f. 4.40 do f. 2¹/₄. —

Listnica uredništva.

Mnogo dopisov ni bilo več mogoče v današnje številko sprejeti. Prinesemo jih prihodnjie i prosimo č. gg. dopisnike, naj nam prizaneso, ako jih nekoliko okrajšamo, ker skoraj vsi govoré o praznovanju cesarjevičeve poroke i so si toraj zelo podobni.

Dunajska Bors

dne 17. maja

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gl.	40	k.
Enotni državni dolg v srebru	77		75	
Zlata renta	95		45	
1860, državni zajem	432		75	
Delnice narodne banko	831			
Kreditne delnice	352		10	
London 10 lir sterlin	417		40	
Srebro				
Napoleoni	9		31 ¹ / ₂	
C. kr. cekini	5		55	
100 državnih mark	57		30	

Kreditni lozi od leta 1858.

Dne 2. maja so bile na Dunaju izžrebane te le serije:

34 737 961 1078 1295 1342 1451 1476
2455 2528 2673 2729 3021 3337 3686 4048.

Dobile so:

Ser.	št.	gl.	Ser.	št.	gl.
34	53	1500	2673	9	400
737	45	400	12	5000	
65	400	48	400		
68	400	52	400		
961	54	1500	75	400	
67	30,000	90	200,000		
70	400	2729	43	15,000	
88	2000	46	400		
1078	58	400	3021	16	400
70	1000	40	400		
1295	26	400	43	400	
55	400	64	400		
67	1000	80	400		
74	400	3337	61	1000	
86	5000	85	400		
94	400	96	400		
1342	65	400	3686	39	400
72	2000	4048	84	400	
1451	17	400			
30	400				
41	400				
44	400				
46	400				
51	400				
64	400				
78	1000				
87	400				
1476	25	400			
2455	49	400			
2528	15	400			
90	400				

Vse druge tu ne navedene številke zgoraj omenjenih serij so dobile po 200 gl.
Dobitki se bodo izplačevali od 2. novembra 1881 počeniš.
Prvo prihodnje žrebanje bo 1. septembra 1881.

Zajem z državno loterijo od leta 1860.

Dne 2. maja so bile na Dunaju izžrebane spodaj navedene številke v št. 7 Edinosti navedenih serij, ter so dobile:

S. 188 št. 7 gl.	1000	S. 12339 št. 4 gl.	5000
698	6	1000	13678
11	4000	13881	2
796	17	1000	14263
919	1	5000	14815
1670	18	1000	16160
1770	6	5000	18074
1899	2	1000	18850
3109	4	5000	19
7	5000	19000	4
10	1000	19616	1
3617	2	5000	3
7	1000	48	5000
4182	2	1000	9827
4302	1	1000	20
5877	5	1000	16
6402	18	5000	
6670	4	5000	
7429	16	1000	
8126	2	5000	
10	1000		
17	1000		
20	1000		
8790	6	5000	
8861	8	1000	
9016	1	1000	
9059	1	50000	
9214	15	1000	
9983	2	1000	
10092	5	5000	
14	1000		
10879	20	1000	
10958	18	10000	
11331	12	5000	

Vse druge številke v št. 7 Edinosti navedenih serij so dobile po 600 in 120 gl. potem, ali se dolžna pisma glase na 500, ali 100 gl.
Dobitki se bodo izplačevali od 1. avgusta 1881 počeniš.
Prvo prihodnje žrebanje serij bo 4. avgusta 1881.

Zajem mesta Ljubljane.

Dne 2. maja so bile izrečane in so dobile:

št. 53084	20.000 gld.
45330	1.500
28318	500
15259	500

št. 691, 994, 2406, 2411, 3060, 3183, 4583, 5882, 6528, 6814, 7031, 7978, 8071, 8332, 9728, 9739, 11785, 11861, 11898, 12429, 13286, 13702, 14957, 15253, 16983, 17118, 17191, 17221, 17687, 18330, 18482, 19531, 20091, 20925, 21009, 22963, 23322, 23896, 23939, 25283, 25622, 26784, 27665, 28104, 28363, 31068, 31351, 31364, 31559, 32542, 33952, 34487, 35160, 36428, 36609, 38125, 38415, 38614, 39380, 39565, 41263, 41499, 41543, 42631, 43259, 43652, 44008, 45728, 45788, 45810, 46953, 47162, 47285, 47551, 49447, 50123, 50508, 51091, 51405, 51851, 53106, 53273, 54386, 57870, 58044, 58256, 59737, 61140, 61512, 61983, 63106, 63357, 64120, 64376, 66458, 66497, 66927, 67656, 67720, 67911, 68817, 69868, 69966, 70130, 70380, 70444, 71056, 71111, 71151, 71882, 71954, 72477, 72668, 14535, 74766, 74998, vsaka po 30 gld.

TEODOR SLABANJA

srebrar v Gorici

ulice Morelli št. 17,

priloga vis. častiti duhovščini cerkveno orodje najnovejše oblike, ki je ima že napravljeno ali je hoče napraviti kakor se bo želelo, namreč:

Tudi se pri njem staro cerkveno orodje v ognju posrebrni, pozlati, izčisti in popravi; zavzuje se tudi, da bo vse po poslanih narisih, kakor se mu blagovoli naročiti, v kar naj bolj mogoče kratkem času in po nizki ceni izgotovil.

Na blagovoljna vprašanja se radovoljno odgovarja in vsako blago dobro shranjeno in poštino prosto pošilja.

altarne in banderne križe, kanonske table, rokavljarije, kotlice za blagoslov, vodo, posode za sv. olje, držala za sveče, itd.

Smrti iz žrela otet.

leznijo, tako da je bilo strah pogledati tega moža, kakor senca je hodil po hiši, tako naduho in trganje je imel, da je uže teško dihal.

Ker ga je bilo sram beračiti ter ga je skrajno uboštvo sililo, da si kaj zaslužiti, priskrbeli so mu njegovi prijatelji lahko delo, katero zdaj opravlja majhna dedica. Kakor lahko je tudi bilo to delo, vendar je bil ta poprej tako močni človek prisiljen opustiti ga v obupu, ker mu je bilo preteško.

Teško mu je bilo za živež, a še težje je živel prebavljaj, ker so bila njegova prebarila pokvarjena, i kakor se je zdelo, brez vsega upanja do ozdravljenja.

Strašno ga je želodec bolel in zdravniki mu niso mogli pomoči.

V tem stanju so mu poslali njegovi prijatelji kratko oznanilo, v katerem so bile d. bre. lastnosti **Shlakerjevega izlečka** omenjene ter pristavljeno, kako dobro zdravilo je pri dispneji in drugih podobnih boleznih. Kakor se to pije, poprijema slane, tako je sprijel bolni mož ponudeno zdravilo. V tem času je bil ta mož le kost in koža; z rabo **Shlakerjevega izlečka** pa je ozdravel, k moči prišel in bil je smrti iz žrela otet. Naglo sta ponehale trganje in naduho, prebavljaj se je popravilo in ko je minilo nekoliko mesecev, sel je mož zopet na teško delo. Vsak dan je delal, nad dvajset mesecev, ko je ozdravel. Vsak pritrudi, da je bilo to zelo čudno ozdravljenje, in to se lahko dokaže, ker poitar, ali kedo izmed veljavnih mož v Shawforthu potrdi resničnost tega dogodka. Ta mož

se imenuje Tomaž Briggs, stanuje v Pool Terrace, Shawforthu pri Rochdaleju, na Angliškem.

To pa ni edin primerljaj, kar prav ta **izleček** je čudna delal, in če želi bralci prečati, naj mi pišejo in pošljem jim sto družih, ki tudi dokazuje veliko moč **Shlakerjevega izlečka**.

Skoraj en milijon (1.000.000) steklenic tega zdravila je bilo lanske leto 1880 na Angliškem prodanih, in skoraj brez naznanil; ta mnogobrojna prodaja je izvirala večinoma iz tega, ker so to zdravilo priporočali ljudje, katerim je pomagalo in so to v svoji hvaležnosti svojim prijateljem in drugim objavili.

Toliko se še nobenega zdravila v nobeni doželi v tako kratkem času ni razprodalo, kar brez vsake dvombe prida, da ima to zdravilo pravo vrednost.

Steklenica velja 1 gld. 25 kr.

Zaloga v Trstu: Lekarstva al Camello 25 Corso; Jv. Bat. Foraboschi; Lekarstva piazza grande; Paolo Rocca. V Zadru: Lekarstva Andriovič. Vlastnik A. L. White v Frankfurtu na Meni. 3-2

Ravnanje z vinom

se **djansko** uči v novo izdani knjigi **recepti**, ktera obsega: navod k požlahtenju kislega, puštega **natornega vina**, napravljanje vina brez **grodja**: vina iz **drožij** (iz 100 litrov 1000 litrov) s pristavkom popolnoma zdravih snovi za **ceno domačo pijačo**, in **finna vina v butelije**; dalje naredbo umetne prav dobre **pijace iz sadu**, vinskega **oceta**, **ocelove esence**, **iganja**, **ruma**, **likera**, **sadnih izlečkov**, **drožij**, **dišav**, **zdravilnih spiritoznih balzamov**, **mjila**, in nad 1000 **trgovinskih stvari**, ktere dajejo več ko 100 % **dobička**. — Cena 3 fl. — Naročuje se z gotovim denarjem ali poštanim povzetjem pri: **Marija Hrdlička**, c. k. priv. lastnica, Wien, Wieden, Hauptstr. N. 36, I. Stock 34. — (24-8)

Doselej še nedoseženo zdravilo

zoper

TRGANJE PO UDIH in revmatizem

pri čustvenih boleznih vsake vrste, pri trganju v obrazu, glavoboli, trganju v ledjih, usosih, revmatični zoboboli, trganju v križu in členih, pri krču, splošne slabosti mišic, pri tresenju, zamrlih udih zaradi dolge hoje ali starosti, pri bolečinah v zacetljenih ranah, pri mrtvici itd. — Je iz zdravilnih zelišč od lekarnarja **Jul. Herbadny** na Dunaju napravljen

zeliščnih zelišč

Neuroxyl

Neuroxyl se rabi za vrbiranje in ozdravlja zelo hitro in zanesljivo. Pri mnogih leta trajajočih poskusih v civilnih in vojskih bolnišnicah se je dokazalo, da je **Neuroxyl** najboljša bolečina tolaže sredstvo, ki vtolaj tudi najhujše bolečine, ki se celo pri zelo zastaralih boleznih popolnoma preženejo. Ugodna pri znanja slavni zdravnikov in stotera zahvalna pisma to potrjujejo.

ZDRAVNIŠKO PRIZNANJE.

Gospodu **Jul. Herbadny** lekarnarju na Dunaju.

Ker je porabljen **Neuroxyl**, katerega ste Vi podarili garnizijski bolnišnici in jo pri **nevroznem glavobolu na eni strani** in pri **mišičnem revmatizmu** z masiranjem vred zelo veliko koristil, zato prosim, pošljite bolnišnici še 12 steklenic **Neuroxyla** močnejšo vrsto. S posebnim spoštovanjem.

Josefov, dne 30. decembra 1879.

Dr. Fridr. Dückelmann

c. k. višji stabi zdravnik in voditelj garnizijske bolnišnice št. 12.

Cena: 1 steklenica (v zelenem zavoju) 1 gld. 1 steklenica močnejše vrste (v rdečem zavoju) za protin, revmatizem mrtvudenje 1 gld. 20 kr. po pošti 20 kr. za zavoje.

Vsaka steklenica nosi kakor znamenje pristnosti zgoraj natisneno po gosposki potrjeno varstveno marko.

Glavna pošiljatelna zaloga za dežele: Na Dunaju, Lekarstva „zur Barmherzigkeit“ g. J. Herbadny, Neubau, Kaiserstrasse 90.

Zaloge: Carlo Zanetti, Lekarstva via nuota 27. Na Reki: M. Scarpa, Lekarstva; v Gorici: G. Cristofolatti, Lekarstva; v Ljubljani: J. Swoboda, Lekarstva; Trnkič, Lekarstva; v Pulji: A. Wassermann, Lekarstva.

Darovi za **Važno vsakemu!** Darovi! za praznike! za praznike!

Ker je na kant prišla velika tovarna za **britansko srebro**, se bo zaradi velikih dolgov in splošnega izpraznjenja prostorov vsa velikanška zaloga razprodala

za 75 odstotkov pod ceno tedaj skoraj zastoj.

Cela mizna oprava iz britanskega srebra, ki je prej stala 28 gl., dobi se zdaj za 8 gl. ter se **garantira**, da bo bela ostala. (S temi 8 gl. je samo delo komaj na pol plačano.) In sicer se dobi:

- 6 miznih nožev iz britanskega srebra z ostrino z jekla
- 6 vilic iz britanskega srebra, težke in fine sorte,
- 6 težkih žličic iz britanskega srebra.
- 6 najljepših žličic za kavo, iz britanskega srebra,
- 1 mlečna zajemalnica iz britanskega srebra,
- 1 zajemalnica za juho iz britanskega srebra,
- 6 finih tac za desert.
- 2 lepa srečnika,
- 3 jadrnih kozarcev,

- 6 lepo izdelanih tac.
- 6 kristalnih podlog za nože.
- 1 posoda za sladkor,
- 1 presejalnik za čaj
- 3 fine tace za sladkor,
- Skup: 54 kosov.

Vsi ti krasni izdelki se dobijo za 8 fl.

Naroči se ali s poštanim povzetjem, ali pa da se denar naprej pošlje, pri nas:

Britaniasilber-Depot

C. Langer

Wien

II. obere Donaustrasse 77.

Ako bi blago ne ugajalo, se v 8 dneh vrnemo nazaj, in plačana svota potrne. 16-8

Ustanovljeno 1867.

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar

fabrikant strojev in gasilnega orodja v Ljubljani.

Ubrani zvonovi z opravo.

Vsake sorte gasilnice izvrstne sestave za občine, za gasilna društva v mestih in na kmetih. **Hidrofori**, **vozovi za vodo**, **vrtno škropilnice** kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare. **Cerkveni svečniki** in druge priprave z bro a.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za drozganje, za gnojnice, za podzemeljske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago, cevi iz litega in kovanega železa s pritokino, mehovi iz konopnine in gumija itd. — po najnižih cenah.

Občine in gasilna društva plačujejo lahko na obroke. 12-5

Najstarejša avstrijska zavarovalnica

c. k. priv.

AZIENDA ASSICURATRICE

v Trstu

ustanovljena v letu 1822 s poročtvono svoto nad

osem milijonov goldinarjev

(ki so bili po predpisu V: 214 trgovinskega zakonika v zadnjem glavnem zboru dokazani, priporoča se za zavarovanje):

1. Zoper škodo po požarih na poslopih, fabrikah, pohištvi, zalozah z blagom, shrambah s poljskimi pridutki, kakor tudi na drugem premičnem blagu
2. Zoper škodo na potih po mokrem in suhem
3. Zavarovanje na človeško življenje v vseh razmorah
4. Zavarovanje zoper nesreče na životu in življenju.

Azienda Assicuratrice, ki si je od svojega ustanovitvenja pridobila zaslužen dobro ime v avstrijski državi in zunaj nje, zavaruje po najcenejših plačilih in najstrožjih pogojih in daje se svojo poročtvono svoto p. n. občinstvu gotovo varnost.

Pozvedovanja vsake vrste radovoljno daje, pregledu brez plačila deli in zavarovalna ponudbo sprejema

vodstvo v Trstu

via S. Nicolò št. 4

Kakor tudi zastopništva in glavna društvena opravila v vseh večih krajih avstrijske ogorake države in v Italiji. 12-5

ROČNI MLINI

STISKALNICE ZA GROZDJE

in za konzerve iz sadja.

Sesalke vseh vrst

Plinovi motori

Ottovi

popolnša in bolj ekonomična sistema.

Železne cevi

Stavbeni stroji.

SCHNABL & C.

V Trstu

VIA CARINTIA 17.

(20-6)

Glavna zaloga

izvrstne

PIVE iz pivovarne STEINFELD

(bratov Reiningshaus v Gradcu)

PRI ANT. DEJAK-U JUN.

via degli Artisti v Trstu.

Prodaja v sodcih in boteljah.

Na prodaj so tudi **drožje** (feccia di birra).

52-20

Na sto tisoč ljudi

ve hvalo za lepe, goste lasé edino obstoječej c. kr. in kr. ogersko izključljivo privilegiranej

Esenci za lasno in bradno rast.

ki tudi grinte brez sledu prežene, kakor k njej spadajočej pristnej pomadi iz **štajerskih planinskih zelišč**, ali **orehov** iz c. k. in kr. ogerski izključljivo privilegirane fabrike

M. A. Herdlička

NA DUNAJI.

WIEN, HAUPTSTRASSE ŠT. 36

To nepresegljivo sredstvo je moja mnogo imenovana **esenca za lasno in bradno rast**, ki pri pravilnej rabi in s prideto pomado iz **štajerskih planinskih zelišč** ali **orehovim izlečkom** uže v kratkem času celo na **najbolj golih krajih** napravi **goste lase prejšnje barve**! Mnogo mladih mož ve hvalo za **lepe polne brade** mojej **esenci za lasno in bradno rast**. Če lasje le izpadajo, vpliva uže v osmih dneh. pri grintah uže po **trikatni rabi**.

Prav nič škodljivo in **najboljše barvilo za lase** „Koppitzinal“ (brez primešanega svinca) ki barva v vseh barvah **črno rjavavo** ali **svetlorjavavo** v 10 minutah **pod poročtvono** sivim, celo snežnobelim lasem daje popolnoma **črno svetlobo**. Pri rabi lasnih **barvil** priporočam posebno svoj „Koppitzinal“, pristno, dvojno močno pomado iz orehovega izlečka, tudi (v kozmetiki) pomado v palčicah, kakor tudi najbolj moja olja iz orehovega izlečka za **barvanje in lasno rast**.

Moja **es. kr. in kraj. ogerska izključljivo priv.** **Esenca za lasno in bradno rast** ozdravlja v vseh primerljajih **bolne lasne korenike** popolnoma in v najkrajšem času **sagotavlja do najposnejše starosti** zelo **goste lase**, vpliva prav prijetno na **glavno kožo**, brniti od vsake gihtične in revmatične **glavoboli** in odpravlja vse **kožne nesnage**. Resnica je, da je dobilo stotero oseb, ki so bile popolnoma **brez brade ali plešaste**, uže od **enega do treh mesecev**, v primeri tedaj v **neverjetno kratkem času**, **lepo in gosto polno brado**, ali **goste polne lase**. Zadevajoče **mnoge savelnice** so **razstavljene**:

Naročila naj se pošiljajo **glavnej zalogi** **es. in kr. ogerski izklj. priv. esence za lasno in bradno rast**

Marije Ane Herdlička

c. k. in kr. ogersk. izklj. posestnici privilegija

Wieden, Hauptstrasse 36

NA DUNAJI.

Cenik:

1 velika alabastrova steklenica dvojno močne esence za lasno in bradno rast 3 gl. 50 kr.
1 majhna 2 „ —
1 Alabastrova steklenica pristne pomade iz štajerskih planinskih zelišč 4 „ 50 „
1 Alabastrova steklenica pristne pomade orehovega izlečka za obnovenje las 2 „ —
Pristno lasno barvilo „Koppitzinal“ za rudeče, črne, rujave, ali svetlorjavne št. 4 (plavo) št. 2 (rumeno) obe steklenici s pladnjema in krtačama velja 4 „ —
1 steklenica olja orehovega izlečka za ponovljenje las 4 „ —
Pomada orehovega izlečka kozmetik v palčicah 50

Naročila iz inozemstva ali domačih dežel se proti pošiljatelj ali porzetti ročno in naglo vrši.

Zavitek 30 kr. več.

24-6